

ბოდით მეტქი? ვკითხე. იპიტომაო, ერთის წლის ვადით 70 მანეთად და პირველად მიუღია 30 მანეთი, უმსახურნისა სამი თვე და, მერე თავი დაუნებები; მოჩიგარი სამი თუმნის გარდა ამას დავრიდენითო. მეორე დღეს გაიხდება და შოთიდამ მოიტანეს ამათი ცალები.

„ამას იმაზედ მოგანსენებთ, რომ მოვაჭრებს მეტეს სიძუნწით, ნახევარ შაურის“ მიცემაზედ უკახცახებენ ხელები და იმას კი არ ჰქიმოდენ, რომ შეიძლო: დილით აღრე გამგზავნიდათ სამუშაოთ ცარიელ ხმელ პურაზე და ზოგჯერ ამასაც არ მატლევდათ. მოწმებმა დამტკაცეს ამ გლეხი, ჩვენებათ და დაამატეს, რომ ამ აზრაურს არც მზარეული ჰყავს, არც არავინ, თუმცა კი შეძლების ჰატრინი არის; იმას თავისი მეგვარულები ჰყავს ექვსი კომლი და ხან ერთთან მივა ხოლმე სადილაო, ხან მეორესთან და მოჯამარებები მშივრები ჰყავს. სასამართლომ უარ ჰყო აზნაურის საჩივარზედ.

* * * მქუმილამ გვწერენ ჩვენ; რომ იქ ერთ ალიგას შარა-გზაზე დაუცუნების ბით სოფლელებს ყაჩაულები ქურდების თვალ-ყურის სადევნებლად. მერთ ლამზე ამ ყაჩაულების შორის-ახლოს მისულან იქაური გამოჩენილი ქურდები, კორნეს-პონდენტის სიტყვით, ერთი აზნაური და მეორე თავადი, რომელებთაც სდომებიათ ცხენების მოპარეა და წაყანა. უარის ლებებმა გაუკას და მიაძახეს „ეინა ხართ? ვერ წახევალთო!“ მურდებმა ამაყათ მიუგეს „ჩვენ გახლოებათ და ცხენების გაცენებით დაპირის თავის დახსნა, რომ ამ ღრმის ერთბაშათ მოარტყეს თოვები და ორივე (აზ. ლევან მარლანია) ქადა თ. ხასან ზევნანია) ერთად გააკორეს, რაიცა მეორე დღეს მამასახლისმა რაპორტით აცნობა შემაბირის უფროსს.

თუ სულ არ მოსპობ, ცოტათ მანიც შეამტკირებს სოფლის ავგვარი მეცადინეობა ქურდების რიცხვს, რომელიც თანდა-თან მრავლდებიან ჩვენში!

* * * „თბილისის მოამბეს“ სწერს ერთი თბილისში მცხოვრები, რომ „საპირის ქუჩაზე ერთო. მედუქნემ დილით გადმოაგორა ქაბი და გადაღვარა რაღაც, რომელსაც ცოტა ხნის შემდეგ ისეთი საზარელი, მყრალისუნი გამოუყიდა, რომ კაცს სუნთქვეს უძნელებდა, რის გამოც დუქნის ახლო-მახლო მცხოვრები მოელი დღე კარ დაკეტილებში ისხდნენ. და ეს ცოტა; მეორეთ ამავე მედუქნემ ძმოილო ბოჭკილებან აყროლებული უველი და დადგა სახლის სახურავზე გასაშრობათ, რომ შემდეგ ეს უვარისი, სრულიად გაფუჭებული უველი ისევ გასასყიდათ იქონიოს. ამავე ქუჩაზე და ერთი სახლის ბალკონიდამ თითქმის ყოველ დილით დერინ იმ ჭურჭლიდამ, რომელიც იმბარება ერთი საჭიროებისთვის... მე და ერთი აფიცერი ვიყვავითო მნახელი, როგორ წარსულ კვირას ამ ბალკონიდამ ერთი მუშა ასხურებს ამ უსიამოვნო წყლითა.

დრო არისო, ათავებს კორნესპონტი, რომ ჩვენმა სანიტარებმა მიაქციონ ყურადღება ამითანა საძაგლობასაო.“

* * * ბორიდამ იწერებიან „მავაზში“, რომ იქაურ მომრიგებელ მოსამართლეს ამ დღებში გაურჩევია საქმე მეჯარისებების ერთი აზნაურისა, რომელიც უჩიოდა გლეხს, თავის მოჯამავირეს 30 მანეთს. მს გლეხი დამდგარა იმასთან

ცხრა წელიწადი მეტია, პრიულ უთხმობელ არყავებს ხალხს. ბლექტბლი და ტრეჭ უთხ მიაჩინია; ამის გამო ამას დიდი სარგებლობა აქვს, წელიწადში თითქმის 1000 მანეთს რჩება ამისთვის მოქმედებით.

მილიციონერების მოკრებაზე ზემოსენებულმა პირმა ძლიერ ბეჭრი ისარგებლის საწყალის გლეხების ჯიბებილან. შარშან-წინ შეხვდა ჯერა ერთს აქურს მცხოვრებს, რომ თავისი შვილი დრუეკინაში უნდა გაეგზავნათ. მა გლეხს შვილის გაგზავნა არ უნდოდა, ამისთვის იმან მიმართა უფ. შ—ნ შეინილაში და ცრემლის ლვრით შეეველა მას, რომ რაც ნებავდეს გამოართვას და მისი შვილი იქიდგან დაიხსნას. აპაზ უფ. შ—ი დიდის იმედს მისცემს და 20 თუმანს სოხოებს. ზლეხი ჯერ თავს მოიფხანს და იღრიჯება, მაგრამ ბულოს ნახევარს იქვე აძლევს და დანაშენებს სამის დღის განმავალობაში და ეველრება: „შენ და შენმა ღმერთმა და სინილის იცოდებო და წავა.“

შარმოიდვინეთ, ამ უფალის შრომა ამ საქმეზედ. რაგორც არ დამკუავთ მას არა გაუკეთებია რა, გარდა იმისა, რომ როდესაც ჩვენი მაზრის უფროსი და დანიშნული კომისია არხევდნენ უფლის სასამართლოს წინ მილიციონერებს, მივიდ მხოლოდ იქ და წინ საწყალი გლეხი შემოეგება სიტყვებით: „ბარონო! თუ უშეელი ჩემს შვილს, ღრმა ახლა არის!“

— ბლა თუ გინდა დავაბრუუნებო, ვაგრამ ბიჭობა ის იქნება, როდესაც იქიდგან შოგიყვანო, სადაც წაყვანებო. მიუვებს ესა.

ამისთანა სიტყვებით შეუხეია თავი საწყალს გლეხს და გაისტუმრა. მილიცია შეკრაბეს და ცოთში წაიყვანეს. აპათში ერია ამ გლეხის შვილიცა. ამის შემდეგ გლეხი ყოველთვის დაღის და ეველრება შ—ს მიშეელო და ეს შეპირდა: „მე თითონ წავალ ცოთში და შენს შვილს მოგიყვანო.“

ზაულა მართლა ცოთში და დრუებინის უფროსისთვის დახხოენის მაგირუთხოვნია, რომ ის ბიჭი სახეში ყოლოდათ და კარგათ ეცელოთ შენის მოსონის შემდეგ ცოთში თუ არა, ისე დავშალე დრუებინა და შენი შვილის რიცხვში სხვებიც განვათვისუფლეო.“ ბლეხს მართლი ჰერნებია და ბევრის „გმალობის“ თქმით შინ წასული. მას უკან გლეხს შეუტყევია კეთილ პირებისაგან, რომ მას მოატყუეს. ზამოცხადდა ის უფ. შ—ნთან და სოხოება, რომ 15 თუმანი ისევ უკან დამიბრუნებო, რადგან უჩემდებან ზევენ ბევრი შევრენ ბევრი მიგილიათო. ამაზედ უფ. შ—ი ძლიერ გაჯავრებულა და „პალურის კვრით“ გარეთ გამოუგდინა.

ბლეხის ერთგული.

„დოდების“ პორჩესპონდენი

შვილის, 12 ავგისტოს. ზეარიანათ სტყავებენ დაბალს და ღარიბ ხალხს ჩვენს შეინილაში მცხოვრებნი, ზოგიერთები. წელიწადი არ გავა ისე, რომ აქ ახალი ვინმე, ხალხის გამუცენელი ვექილი არინ გამოჩნდეს.

დაბალ ხალხს ხო იმდენი არ ესმის, რომ ფულს იხდის და რაში იხდის, რის თვის აძლევებს, არ კითხულობს, არ დაეძებს? და ამათ, მყვალებულებსაც არა აქვთ იმდენი კაც-სიყვარული და შებრალება, რომ თავის გასამსჯელოს იღებენ საწყალის ჯიბილამ, რომელსაც ბევრის შემომითა და ოფლის-ლვრით უშოვნია და საქმის გაკეთებას არ დაეძებენ. მერი ფიქრობენ: „ფული ავილოთ და საქმე თუნდ მოვიგოთ, თუნდ არაო.“ ამის მაგალითად შეგვიძლია ავიკავთ გარეთ გამოუგდინა.

ԱՐԵՎ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱՆ

ოსმალეთი

— სტამბოლიდამ ოწერებიან 20 (18) აგვისტოს ერთ ფრანკუზულ გაზეთში, რომ ყველა სახელმწიფო ები, საფრანგეთიც დაიღობენ, რომ პათინის კაბინეტმა თავი დაანგბოს იანინის დაგს. პორტა ამ შემთხვევაში დათანხმდება დაუთმოს საბერძნეთს მოლო და პრი. სტამბოლის დიპლომატიურ წრეში იმედია, რომ ამგვარათ შეიძლება ციმალეთისა და საბერძნეთის ერთმანერთში დათანხ-მება.

— „რეიტერის საგენტოში“ მოყვა-
ნილია ცნობა სტამბოლიდამ, 18 ავგის-
ტოს გამოგზავნილი, რომ სამხედრო
სამინისტროს ჩინოვნიკებს თავი დაუნე-
ბებიათ თავიანთ მოვალეობისთვის, რად-
განაც ზედღი ჯამაგირები ვერ მიუღიათ;
ამის გამო სამხედრო სამინისტრო დახუ-
რულია.

— პერილამ სწერენ გაზეთ **Press-ში**,
რომ სულთანის ორი უფროსი შეიღია
ოქტომბრის გასულს შევლენ შეულიაში
სამხედრო აკადემიაში.

● ბლეკო-ფაშამ მიიპართა პარიუა-ფა-
შას წერილით, რომელშიც აცნობდეს
თავის მოქმედების მავლელობას.

— Այսօգամբց Եթերն օթացը ցանցուն,
հռմ Արածցոտուն ՀԿոցոն Ուա՛՛մո, Ալ-Շա-
բուկի աշանցունց Եղեղյունեցօն; Ցեսարա-
Բամուն Ըներկալ Ըներկան Առահմա Ցոօ-
լու Ցումանցեցա, Հռմ օթան ցացիանցուն ոյ
Հարուցօն.

ପ୍ରକାଶକ.

— რომიდამ აცნობებენ 18 აგვისტოს,
რომ იტალიის სამხედრო ხომალდი ამ
მოკლე დროში წავა ტუნისში, სადაც
დადგება ღიზით. ამის მიხეტი ის არისო,
რომ იტალიის სურს შიიღოს განსაკუთ-
რებითი მონაწილეობა, სადაო კითხვების
ასსნაში, რადგანაც შინაგანი საქმეები
სამინისტროს მთელი ყურადღება მგება-
ტიწედ და ტუნისშიც არის მიქცეული.

— ქართინალების კრებაზედ, პაპის
თავსმჯდომარეობით გადაწყვეტილი იყო,
რომ მოითხოვონ შმართვებლობისგან
პანტელენი, რაგორც კათოლიკების სა-
კუთრება.

— მაღრიდილამ იწერებიან. 18 ავგისტოს, სომ მართვების იმპერიის პროვინცია ცივებში მრავალ ალაგს მოხდა აჯანყება ქამის დამშვიდება მიანდევს ტანგერსკის სამხედრო ლუბერნატორის.

შემდეგი ამბავი: „აქურ სასტუმროში
ამ დღეებში დადგა ვილაც მგზავრი, პიე-
ვილამ მოსული. ის რამოდენიმე დღე
დაღიოდა ქუჩა-ქუჩა და ერთ საღამოს
ჩაიკეტა ითანხს კარები. ძრაველ და-
ვინდა, რომ კარზედ არ გამოიდიდა;
დაუწყეს ძანილი, ბრახუნი; ბოლოს
შეამტკრიეს კარები და ნახეს შემდეგი:
ძრავტის ფაცარზედ იწვა მდგმური სრუ-
ლიად ტიტველი, მხოლოდ ფეხები კი
დაფარული ჰქონდა ზეწრით. მარცხენა
ხელი ჰქონდა გულზედ, მარჯვენა თმაში
გაფიჩებული, თვალები დაჭურებული და
პირის სახე საშინალდ გამოცვლილი.
სხეულზედ ორავითარი ჭრილობის ნიშა-
ნი არ ეტყობოდა, მხოლოდ ვულზედ
აჩნდა მუქ—წითელი ზოლები. შოთახი

სავსე იყო სულის შემგუბებელი სიმყრა-
ლითა. მოიყვანეს ექიმი და პოლიცია,
მკედარი გადააბრუნეს და ნახეს, რომ
ზურგის ხერხებალის შეუ ნაწილი სრუ-
ლიად გამომწვარი ჰქონდა. იატაკზედ
შენიშვნეს, რომ უშანდოთ ნთებულია
სამი სამთელი. სოლოზედ ნახეს ხან-
რუსულათ, ხან ნემეცურად, ხან ჩემუ-
რათ და ხან პოლშურად (არეულიდ)
დაწერილი წერილი შემდეგის შინაარ-
სისა:

„უნდა აეხსნა კიდე ერთი კითხვა
„მშიშარები არიან თავის მკვლელები
თუ არა? ის, რომელმანც ლიდესაზი
დაიწვა თავი, შეიძლება მშიშარა არ
იყო—იმას შეეძლო გადაედგა ლაპაკი
და გადარჩო მილიკონ. მაგრამ, მეორე
მხრით, ტანისამოსზედ ცეცხლი ედებო
და, თივა იმის გარშემო იწოდა: იქნება
კიდევაც უნდოდა თავის შველა, მაგრამ
ალა შეეძლო. ზურგის ხერხემალი რომ
ანთებულ სანთელს მიყენირო, კაცი
რასაც ეკირველია, მოკვედება; მავრამ ის
გრძნობს მწვავე ტკივილს და, თუ სხვ
არაფერი ეწინააღმდეგება, შეუძლია თავი
უწველოს ერთი უბრალო მიბრუნებით
მე უნდა მიეკუნო ეს ტანჯვა. მუ ვერ
ავიტანე ტკივილი, მაშინ ამ ერთხელ
გამართლდება; რომ თავის მკვლელები
მშიშარიბი არიან. და თუ მნახაში

ମୁଦ୍ରାରେ, ତୁ ହେଠି ସିକ୍ଷେପିଲୀଳି ପାରାଦ୍ୟ
ନେଇବା ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭୂଲି ସାନ୍ତୋଳି ଏ
ହେଠି ମାଲ୍‌ଫାର୍ମନ୍‌ଡ୍ୟୁଲି ନ୍ୟୁର୍ଗିଲି, ମାତ୍ରିକ
ଲାଭକ୍ରିୟେବ୍ୟଳିଆ, ଖରି ହେବ ତାଙ୍କୁଶ୍ଵର
ଲ୍ୟେବି ପାରି, ଖରି ଘେନିଲା ମନ୍ଦିରରେ
ମୁଦ୍ରିଯାଏ!“

შევლა ეს ეწერა ჭარბობულ ქართ
გვერდზედ ჩეკარის, გურულ ტესტებზე
მეორე გვერდზედ ეწერა არეულათ, გა-
ურკვეველად, როგორც ეტყობა, ცახ-
ცახით შემდეგი: "საშიშარ და შემზარებ
ტანჯვაში მყოფი ვდგები... მაგრამ ტკი-
ვილი ისე ძრიელი არ არის, როგორც
წარმოდგენილი მქონდა! იმიტომ კი არ
ვდაგები, რომ თავი მოვიტინო, სიკედილს
მოვერიდო, არა, მე მინდა უკანასკნე-
ლათ გამოვეთხოვთ თქვენ, დედა ჩემთ
და მამა ჩემთ! თქვენთვის შემომიშირავს
ჩემი უკანასკნელი სხენება და ჩემი უკა-
ნასკნელი გრძელებანი. მე ვფიქრობ აფ-
რეთვე იმაზედ (ქალზედ), რომელიც გან-
და ჩემ შეუგნებელ მკვლელად; ვამბომ
"შეუგნებელ მკვლელად": იმან არ იცო-

„მივდივარ ისევ ჩემ არიგინა-ლურ,
ანთებულ ლოგინში. სანთლებს ასამალ-
ლებლად ძრას შედგნა მოუნდა.. მხო-
ლოდ ერთი მაწუხებს ჰე: ვერ ვკედები
კეთალ-შობილურათ, რიგიანათ.. ჩემი
საკუთარი სხეულის სუნი მე თითონ
მეზიზღება!... დედა ჩემო! მამა ჩემო!
ნახეა მდი! მაშიტევეო!... ქენება მე უნდა
დამეწერა აგრეოვე, რომ მომიტევებია
მეთქი იმისთვის, რომელიც ბრალია ჩე-
მი სიკვდილისა! მაგრამ ეს ხო სიკურუე
იქნებოდა! სპწყევლი იმას და თუ სულს
შეუძლია დედა-მიწაზეც დაბრუნება. და
მოჩეკენებასავით ხალხის შეშინება, ომ!
მაშინ მე მივალ იმასთან (ქალთან) და
ერთ მინუთში მოსვენებას არ მიისცემ.
იმას ასე ადვილათ შეეძლო ჩემი ბელ-
ნიერება!.. მე რომ სიცოცხლე შემეძ-
ლოს, მხოლოდ, იმის (ქალის) შურის-
ძიებისთვის ვიციცხლებილი!.. მაგრამ მე
მივდივარ საუკუნოდ განსასვენებლად და
უკანასკნელი ჩემი სუნთქვა იმის წყევა-
კრულება იქნება!“

სტოლებზედ და დივანზედ კეთილ სხვა-
და-სხვა ღრუქების ტები და წერილები,
საიდამაც სჩანს, რომ ის ჰყოფილი აც-
და-ხუთმეტის წლისა და რქმევის მი-
სებ **მ.**

ნარევი

მრთ რუსულ გაზეთში სწერია შიტო-
მირიდამ (ქალაქი, რუსეთში) მიწერილი

